

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119247583
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119247583.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: Q. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, o zaplatenie 4 647,46 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14Csp/34/2019 - 76, zo dňa 6. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku o splácaní prisúdenej sumy žalovaným žalobcovi v splátkach po 100,- eur mesačne, splatných k 25-temu dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci počnúc po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok pre nezaplatenie čo i len jednej zo splátok včas m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4 647,46 eur, úrok vo výške 95,- eur, úroky z omeškania vo výške 4,04 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 4 697,46 eur od 16.02.2019 do 22.02.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4 647,46 eur od 23.02.2019 do zaplatenia, a to všetko v lehote do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania, p o t v r d z u j e .

III. Žiadna zo strán n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 647,46 eur, zmluvný úrok v sume 95,00 eur, úrok z omeškania v sume 4,04 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4 697,46 eur od 16.02.2019 do 22.02.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4 697,46 eur od 23.02.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 95,00 eur od 16.02.2019 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 100,- eur s tým, že prvá splátka je splatná do 25. dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku a každá ďalšia splátka vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca až do zaplatenia, a to pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením ktorejkoľvek zo splátok s tým, že omeškanie s plnením ktorejkoľvek zo splátok má za následok splatnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov voči žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný žalobcovi v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške, vyhotoveného vyšším súdnym úradníkom.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobcom uplatnený nárok vyplýva z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom (ako veriteľom - dodávateľom) a žalovaným (ako dlžníkom - spotrebiteľom) dňa 25.07.2017. Žalobca poskytol

žalovanému úver vo výške 6 600 eur za v zmluve dohodnutých podmienok. Posúdením zmluvy súd dospel k záveru, že ide o platnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, má všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2, obsah zmluvy v spojení s VOP zodpovedá požiadavkám tohto zákona.

3. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok úveru, v dôsledku toho žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 15.02.2019. Teda žalovaný stratil výhodu splátok a bol vyzvaný na vrátenie zostatku nesplateného úveru, na čo bol žalovaný vopred písomne upozornený v poradí druhou upomienkou zo dňa 13.12.2018. Súd uzavrel, že žalobca bol k zosplatneniu úveru oprávnený podľa dojednaní zmluvy a zároveň dodržal podmienky upravené v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré je korektívom k § 565 Občianskeho zákonníka, keď žalobca uplatnil právo podľa § 565 (zosplatnenie dlhu) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

4. Vzhľadom na zistený skutkový stav súd žalobe vyhovel v časti čo do zaplatenia nesplatenej istiny úveru vo výške 4 647,46 eur (poskytnutý úver 6 600 mínus uhradené splátky istiny 1 902,54 eur), uplatneného zmluvného úroku do zosplatnenia úveru (kapitalizovaného úroku) v sume 95,00 eur, tiež úroku z omeškania do zosplatnenia úveru v sume 4,04 eur. Žalobcovi v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne po zosplatnení úveru až do zaplatenia a to z nesplatenej istiny úveru a z nezaplatených kapitalizovaných úrokov.

5. Žalobcom uplatnený nárok ako nedôvodný zamietol v časti čo do úroku vo výške 5,90 % ročne z nezaplatenej istiny 4 647,46 eur od 23.02.2019 do zaplatenia s odôvodnením, že žalobca má nárok na zaplatenie úrokov iba do splatnosti dlhu, nakoľko po dni účinnosti vyhlásenia celého úveru za splatný sa ďalej istina úveru zmluvne neúročí. Žalobcovi po splatnosti patria iba úroky z omeškania.

6. Prisúdenú sumu súd povolil žalovanému splácať v pravidelných 100 eurových mesačných splátkach splatných k 25-temu dňu príslušného kalendárneho mesiaca počnúc prvým 25 dňom v mesiaci nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok. Splácanie v splátkach súd odôvodnil zistenými osobnými, majetkovými a zárobkovými pomermi žalovaného, pričom odkázal na ust. § 232 ods. 3, 4 CSP.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní neúspešný iba v nepatnej časti, preto súd žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému (100 %). O výške náhrady trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca voči výroku o povolení splácania prisúdeného plnenia žalovanému v splátkach a voči výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania.

9. S argumentáciou súdu uvedenou v odôvodnení rozsudku sa žalobca nestotožňuje a považuje rozsudok v napadnutej časti za nesprávny, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K zamietnutiu zmluvných úrokov po zosplatnení poukazuje na zákonnú úpravu ust. § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, V zmysle ustanovení Obchodného zákonníka § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru a vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia si strany môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchyľne. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku je vrátenie peňažných prostriedkov - nie splatnosť, či už dohodnutá alebo predčasná zo zákona. Zosplatnenie je výslovným právom veriteľa a ochranou veriteľa v prípade, ak si dlžníci nesplnia povinnosti riadne a včas a je zjavné, že sa žalobca nemôže domôcť svojho plnenia. (Sankciou je jedine úrok z omeškania, ktorý vyplýva priamo zo zákona a núti dlžníkov, aby čím skôr uhradili dlžnú pohľadávku). Splatnosťou úveru nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Žalobca poukazuje na ust. § 503 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 27 ods. 12 zákona č. 483/2001

Z. z. o bankách, § 13 ods. 3 a § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, z ktorých vyplýva, že úrok za úver je treba platiť až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Podporne poukazuje na konkrétne rozhodnutia všeobecných súdov SR cituje z ich obsahu, ktoré sú založené na vyššie uvedenom názore, že veriteľovi prináleží úrok za úver do skutočného vrátenia úveru veriteľovi.

10. Žalobca sa nestotožňuje ani s názorom súdu v tom, že žalovanému by malo byť umožnené prisúdenú sumu zaplatiť postupne v splátkach. Zákon podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t.j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi v rámci obrany žalovaného. V kontexte odôvodnenia nepriznania nároku na zmluvný úrok po zosplatnení úveru priznaním mesačných splátok vo výroku rozhodnutia vo výške 100,- eur mesačne (teda o tretinu nižšej splátky ako bola dohodnutá podľa úverovej zmluvy - 154,69 eur) vlastne súd na základe porušenia úverovej zmluvy odmenil žalovaného tým, že jednak úplne poprel účel predčasného zosplatnenia dlhu ako aj celého súdneho konania a zároveň žalovaného „oslobodil“ od povinnosti uhrádzať dohodnutý zmluvný úrok. V úplne absurdnom, rozporuplnom a najmä očividne nespravodlivom rozhodnutí tak strana, ktorá porušila podmienky zmluvy bola zbavená povinnosti uhrádzať cenu peňazí, ktoré môže naďalej splácať za dokonca výhodnejších podmienok.

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanoveniami § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP (a contrario), z dôvodu, že nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, rozsudok súdu prvej inštancie v časti, kde súd žalovanému povolil žalobcovi priznané plnenie zaplatiť v mesačných splátkach po 100 eur podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavej časti podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Potvrdil aj závislý rok o trovách konania. V ostatnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

13. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

16. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcu smerované voči zamietavej časti rozhodnutia okresného súdu nie sú dôvodné. Odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k zamietavému výroku je dostačujúce, náležité, presvedčivé a dáva odpoveď na všetky otázky, ktoré žalobca opakovane uvádza aj v odvolacom konaní, a preto nebolo dôvodné, aby sa odvolací súd nimi opakovane zaoberal. Rozsudok v tejto časti je vecne správny a odvolací súd ho potvrdil z tých istých dôvodov, ktoré v tejto súvislosti uviedol v odôvodnení rozsudku okresný súd, odvolací súd na tieto dôvody odkazuje.

17. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom okresného súdu, že dohodnuté zmluvné podmienky z poskytnutých peňažných prostriedkov (úveru) patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Tak ako uviedol súd prvej inštancie, po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Tento názor je prijatý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky, napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 a uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012, ktoré je založené na výklade záveru, že je ústavne akceptovateľné, že po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie už úrokov z úveru, tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované pod R59/1998, z ktorého taktiež vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na opačný prístup súdov, ide o názor odlišný, ktorý nekorešponduje s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, tak ako to predpokladá Čl. 2 ods. 2 CSP.

18. Veriteľ zosplatením úveru navodil stav, odkedy veriteľovi je možné priznať iba úrok z omeškania z dlžnej sumy. Došlo k mimoriadnej splatnosti úveru, tým k zmene záväzku, ktorý vyvolal veriteľ. Mimoriadnou splatnosťou úveru zanikli všetky zmluvné dojednania. Aj pre prípad, že by žalobca úverovú zmluvu pripravil tak, že zmluvný úrok nezaniká, v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu nemá takáto dohoda právnu ochranu. Jednorázovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaných peňažných prostriedkov (§ 563 Občianskeho zákonníka), avšak navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1990 Z. z..

19. Ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, v prípade omeškania dlžníka umožňuje veriteľovi za predpokladu, že dlžník neplnil ani v dodatočnej lehote od zmluvy odstúpiť (hoci ex tunc na rozdiel od § 506 Obchodného zákonníka) a požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania). Ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, veriteľovi umožňuje pohľadávku plnenú v splátkach zosplatiť, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, s tým, že toto ustanovenie nepojednáva o žiadnych ďalších nárokoch veriteľa voči dlžníkovi. Preto aj v tomto prípade prichádza do úvahy aplikácia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nárok veriteľa na úroky z omeškania. Zo žiadneho z cit. ustanovení teda nie je možné vyvodiť v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu a po následnom odstúpení od zmluvy/zosplatení, oprávnenie veriteľa voči dlžníkovi na zmluvné úroky až do ich faktického zaplatenia. Vychádzajúc z prednosti Občianskeho zákonníka pred ust. § 506 Obchodného zákonníka, ktorá vyplýva z už spomínanej poslednej vety ods. 2 § 52 Občianskeho zákonníka tak treba konštatovať, že v prípade, ak je zmluva o úvere zároveň zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenie poskytnutých prostriedkov zo zákona (Občianskeho zákonníka) nevyplýva. Zároveň však treba konštatovať, že zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka nevyplýva skutočnosť, že by sa veriteľ s dlžníkom na takomto úročení aj po splatnosti nemohli dohodnúť. Ak by tak však urobili, uvedená dohoda má byť (ex offa) podrobená prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok. Zmluvné dojednanie umožňujúce uplatňovať zmluvné úroky popri úrokoch z omeškania po zosplatení úveru až do jeho skutočného zaplatenia by bolo nepochybne v neprospech spotrebiteľa a v rozpore s ustanoveniami smerujúcimi k ochrane spotrebiteľa (hoci úrok nemožno stotožňovať so sankciou za omeškanie dlžníka (keď touto je úrok z omeškania), už len samotná kumulácia úroku z omeškania s úrokom za rovnaké časové obdobie je neprijateľná a takto bola posúdená viacerými súdmi. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a nemôže požívať právnu ochranu. Súdna prax správne dôvodí, že s protiprávnym stavom sa spájajú výlučne úroky z omeškania, ktoré majú sankčný charakter a prípadné dispozitívne dojednania v neprospech spotrebiteľa nie sú v spotrebiteľských vzťahoch prípustné.

20. Nie je dôvodná ani argumenácia žalobcu, že nárok na zmluvné úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru mu vyplýva priamo zo zákona - odkázal na ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka a iné predpisy. V zmysle § 503 ods. 1, 3 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Obchodný zákonník upravuje, že „záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť“ použité peňažné prostriedky a nie „záväzok platiť úroky je splatný v momente vrátenia“ použitých peňažných prostriedkov. Expressis verbis úpravu obsahuje tiež tretia veta § 503 citovaného prvého odseku, keď splatnosť úrokov nastáva „v čase, keď sa má vrátiť“ zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, a nie „v čase, keď dlžník vráti“ zvyšok poskytnutých prostriedkov. Citované ustanovenie § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je koncipované jednoznačne a nepripúšťa iný výklad. Navyiac ust. § 503 ods. 3, upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, pretože citované ustanovenie upravuje iba splatnosť úrokov v prípade predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka a Obchodný zákonník splatnosť úrokov upravuje v ustanoveniach § 503 ods. 1, 2, ktoré veliteľa oprávňujú na riadne úroky len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi, nie do momentu ich skutočného vrátenia. Povinnosť dlžníka platiť úroky z úveru veriteľovi naďalej aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nevyplýva z ust. § 27 ods. 12 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a ani z ust. § 13 ods. 3, či ust. § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako mylne tieto ustanovenia vykladá žalobca.

21. V prípade, že dlžník nedodríava dohodnuté podmienky, z rôznych dôvodov prestane splácať požičanú sumu, za takejto situácie veriteľ má viacero možností, ktoré uplatní (napr. môže žalovať iba sumu už splatných splátok vrátane úroku a pod.), Nie je potom úplne pravdou, keď žalobca sa stavia iba do pozície poškodeného a ukráteného veriteľa, pretože nemusí pristúpiť k zosplatneniu úveru.

22. Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v zamietavej časti, ktorá bola napadnutá odvolaním žalobcu považuje za vecne správny, a preto v tomto rozsahu rozsudok okresného súdu potvrdil, spolu so závislým výrokom rozsudku okresného súdu o trovách konania.

23. Žalobca v odvolaní uviedol tiež námietky voči rozhodnutiu súdu o povolení splácania prisúdenej sumy žalobcovi žalovaným v splátkach.

24. Z cit. ust. § 232 ods. 3 CSP vyplýva, že lehota na plnenie je tri dni, pričom plynie od právoplatnosti rozsudku. Lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) môže byť rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, spravidla v prípadoch, keď je splnenie uloženej povinnosti v lehote troch dní objektívne nemožné. Predĺženie paričnej lehoty musí súd odôvodniť v odôvodnení rozsudku.

25. Súd môže (napr. s poukazom na zlú finančnú situáciu strany sporu) tiež uložiť povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky. Súd musí určiť výšku každej dávky alebo splátky. Poradím splatnosti sa rozumie plynutie paričnej lehoty pre každú jednotlivú dávku či splátku osobitne, ak súd neurčí iné pravidlo. Súd teda môže určiť konkrétny deň každého mesiaca, ktorým je tá konkrétna dávka alebo splátka splatná - vykonateľná. Môže tiež určiť, že omeškaním s plnením čo i len jednej dávky alebo splátky sa stáva splatným celé plnenie.

26. Odvolací súd sám posúdil predpoklady na povolenie plnenia v splátkach. Súd vychádzal pri hodnotení zo štandardných hľadísk, ktoré už v minulosti judikovala prax súdov, ktorá našla odraz v zborníku R V/1968. Súd pri priznaní výhody splátok povinnej strane musí zohľadniť výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného i v konaní prejavenu snahu o plnení záväzku. V prejednávanom prípade z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žiadosť o postupné splácanie dlhu žalovaný predniesol na pojednávaní konanom dňa 6.11.2019. Navrhol splátky vo výške 80 - 100 eur mesačne. Uviedol, že požičané finančné prostriedky použil na rekonštrukciu bytu. Splátky úveru spočiatku uhrádzal, úver prestal splácať keď sa dostal do finančných problémov. Je slobodný, bezdetný. Žije spolu s priateľkou, majú prenajatý dom, platia nájom vo výške 330,-eur a náklady na vodu a elektrinu. Nevlastní žiadny hnuteľný, ani nehnuteľný majetok. Pracuje ako kontrolór trate v spoločnosti Železnice SR a jeho priemerný čistý mesačný príjem je 600 eur. Okrem dlhu u žalobcu spláca pôžičku v Q. M., na ktorú sú mu vykonávané exekučne zrážky zo mzdy vo výške 200,- eur mesačne.

27. Odhliadnuc od toho, že žalovaný žiadnym spôsobom svoje tvrdenie nepreukázal, pokiaľ by ním tvrdené skutočnosti aj boli pravdivé, povinnosťou súdu je zohľadniť výšku priznaného plnenia a platobnú schopnosť žalovaného, ktorá je nízka. Od žalobcu nemožno tak spravodlivo požadovať, aby mu priznaný nárok bol plnený po dobu viacej ako 4 rokov (pričom za tento čas by mohla byť splatená iba dlžná istina úveru), čo by znamenalo, že v skutočnosti vymožiteľnosť svojho práva, ako aj právo vlastníť majetok v zmysle Ústavy SR čl. 20 ods. 1 by bolo porušené. Veriteľ by sa ocitol v podstatne horšom postavení, ako keby mu dlh bol riadne v splátkach splácaný v prípade nezosplatnenia úveru. Ak totiž súd priznal po zosplatnení úroky z omeškania len z dospeljej pohľadávky, je o to viacej dôvodné v prípade nepriznania úrokov za dobu po zosplatnení zaviazat' na plnenie bez výhody splátok, prípadne splátky rozpočítat' tak, aby suma bola splatená v primeranej lehote. Zároveň treba zdôrazniť, že žalobca legitímne očakával, že o jeho nároku bude rozhodnuté predvídateľne, spravodlivo tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty). Podľa názoru odvolacieho súdu výhoda splátok v prípade, ak je možnosť splatenia dlhu žalovaným v primeranom čase len iluzórna, tak s prihliadnutím na výšku dlhu ako aj príjem žalovaného, nie je dôvodná a je v rozpore s vyššie citovanými ústavnými právami žalobcu.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prihliadol na okolnosti prípadu, výšku priznanej sumy ako aj sociálnu situáciu žalovaného a určil lehotu dlhšiu ako 3 dni. Priznanie dlhšej lehoty je

odôvodnené potrebou vyriešenia vzniknutej situácie pre žalovaného, hľadania možnosti vyplatenia dlhu a zaobstarania finančných prostriedkov.

29. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu strán v spore tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V konaní mali obidve strany približne rovnaký úspech, pričom u oboch ide o úspech nepatrný. Zmena rozhodnutia prijatá odvolacím súdom v prospech žalobcu sa týka iba výroku rozsudku o povolení splácania priznaného plnenia. Potvrdenie rozhodnutia v zamietavom výroku odvolacím súdom v prospech žalovaného sa týka iba úroku po splatnosti úveru.

30. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).